

Zálohy na PET lahve? Hladíkova novela tvrdě narazila. O dopadech na lidi a obce je třeba mluvit pravdu, zní z Legislativní rady vlády

6.8.2024 - | PROTEXT

Množství klíčových subjektů drží zásadní rozpor v legislativním procesu. Proti novele, která je podle nich jednoznačně nevýhodná pro lidi a pro obce, se hlasitě vymezují například Svaz měst a obcí, Sdružení místních samospráv, Asociace krajů, jednotlivé kraje, některé resorty, Hospodářská komora, Unie zaměstnavatelských svazů, Rada seniorů, obchodníci (SOCR, AČTO), Asociace malých a středních podniků, provozovatelé benzinových pump, recyklační firmy, svazy městských svozových společností, Asociace zaměstnavatelů zdravotně postižených a další.

Nápojáři se snaží vytvářet tlak na schválení až přepjatou mediální kampaní

I když poslední dva měsíce probíhala nevídaně silná mediální kampaň firem, které zálohování prosazují, aktuálně ministr Hladík tvrdě narazil na Legislativní radu vlády. Resp. na její zodpovědnou odbornou skupinu. Ta má za úkol sledovat vyhodnocení dopadů nové legislativy na občany, obce, a na veřejné a celospolečenské zájmy. Placená mediální masáž, desítky sugestivních článků, možná měly dostat Legislativní radu vlády a následně samotnou vládu pod tlak, ale demokratické procesy a erudice členů odborných komisí vládní rady zafungovaly. Ukazuje se, že kritické připomínky řady organizací, které v České republice dlouhodobě hájí veřejné zájmy skupin obyvatelstva a které odmítají navrhované zálohování PET lahví a plechovek, byly relevantní a správné. Prapor nesený ministrem Hladíkem a nápojářskými koncerny je stále více kontroverzní a objektivně neobhájitelný. A to jak odborně, tak politicky.

Co přesně vládní komisi vadí?

Komise LRV ve svém stanovisku zmiňuje trvající velké množství nevypořádaných připomínek, respektive rozporů v zásadních věcech, a to s velkým počtem subjektů. Komise konstatuje, že některé konkrétní úvahy a postoje MŽP v obhajobě navrhovaného zálohového systému jsou nevyvážené a nepřijatelné. Dále sděluje, že *„zpráva se zabývá jen těmi dotčenými subjekty, kterých se nejvíce týká zálohování, nikoliv těmi subjekty, jichž se týká třídění a sběr odpadů v případě zvolení jiné varianty než varianty zálohování“*. To, dle komise LRV, dopředu nepřijatelně omezuje volbu variant a možností řešení problému. Navrhované znění může podle komise *„vést ke snížení konkurence a lokálně k omezení dostupnosti obchodů určitého typu v malých městech a obcích“*, na což opakovaně upozorňovaly oba obecní svazy SMO a SMS a asociace obchodníků AČTO. Předsedkyně Sdružení místních samospráv, Eliška Olšáková, doplňuje: *„Je pro nás nepřijatelné, aby kvůli zálohování lidé přicházeli o možnost nákupů na vesnicích. Chceme také řešení, které bude pro lidi komfortní a ne aby museli nosit odpady do obchodů, když mají sběrnou nádobu u domu“*.

Dále je ve stanovisku kritizováno to, že MŽP nedostatečně a špatně hodnotilo jednotlivé varianty řešení s tím, že evidentně dopředu preferovalo variantu zálohování, což je neakceptovatelné. Navíc u jednotlivých variant *„chybí skutečné zhodnocení dopadů na občany/spotřebitele, pro které mají různá možná řešení velmi rozdílné dopady“*. Materiál je dle komise zpracován tak, že na základě něj je nemožné učinit závěr o nejvhodnějším řešení. Dle hodnocení vládní komise si v řadě případů tvrzení ministerstva o dopadech návrhu dokonce odporují. To jednoznačně potvrzuje skutečnost, že takto nelze novelu předložit vládě. Pokud i samotná komise Legislativní rady vlády sděluje, že z

připraveného materiálu není možné učinit objektivní závěr, pak o věci ani nemůže odpovědná vláda kvalitně rozhodnout. „Hospodářská komora opakovaně upozorňovala ministerstvo, že takto připravená novela není způsobilá k tomu, aby prošla legislativním procesem. Upozorňovali jsme na řadu konkrétních problémových bodů. Bohužel bez úspěchu. Zcela chápu komisi LRV, že požaduje přerušení projednávání této novely,“ komentuje věc Jan Mraček, člen předsednictva Hospodářské komory.

Z hodnocení vládní komise dále plynou skutečně velmi vysoké náklady na vysbírané a vytříděné PET lahve v novém zálohovém systému. Komise k tomu uvádí: „Vysoká suma nákladů nutně zatíží všechny dotčené ekonomické subjekty, a to včetně prodejců, obcí, konečných spotřebitelů a státu nevymáhaje. **Předkladatel tvrdí, že náklady systému ponesou výrobci. Je zcela evidentní, že výrobci nebudou kvůli zálohovému systému snižovat své marže, zisk, ani své dividendy. Vysoké náklady tohoto nového systému se přenesou na zákazníka a ve svém důsledku povedou k dalšímu nárůstu cen potravin a spotřebního zboží.** Související otázkou jsou také realizované investice do třídících linek na odpady ve velkých městech jako Praha, Brno, Ostrava, které byly realizovány v posledních letech v řádu stovek milionů korun. Se zavedením zálohového systému hrozí zmaření části těchto investic a zejména růst nákladů na jejich provoz“. Antimonopolní úřad již také zahájil sektorové šetření u výrobců nápojů.

Pavel Drahovzal, místopředseda Svazu měst a obcí doplňuje: „I gesční Výbor pro životní prostředí Poslanecké sněmovny vydal kritické usnesení k této novele. Výbor požadoval nevymáhání hodnotných surovin ze systémů obcí. Požadoval řešení výhodné celospolečensky, nikoli jen pro úzkou část průmyslu, pro nápojářské koncerny. Hodnocení komise LRV ukazuje, že nic z toho ministerstvo nesplnilo. Dopady na obce, občany a na stávající třídící systémy obcí jsou opravdu velké. Jsem rád, že LRV upozorňuje na fakt, že náklady zaplatí lidé i obce. A že výrobci nápojů si nesníží marže, zisk ani dividendy, jak se snaží argumentovat pan ministr. Návrh prostě není výhodný pro lidi. Věřím, že toto bude mít na paměti vláda, pokud se k ní do konce volebního období návrh dostane.“

Komise LRV shrnuje, že hodnocení dopadů vyhotovené ze strany MŽP jako celek trpí zásadními nedostatky a uplatňuje vůči materiálu zásadní připomínky. Zároveň komise požaduje přerušení projednávání novely za účelem vyřešení široké řady uvedených problémů. Dne 8.8.2024 má novelu obalového zákona projednat také plénum Legislativní rady vlády. S ohledem na skutečně širokou řadu vážných problémů, které novela obsahuje, se předpokládá, že Legislativní rada vlády projednávání přeruší a návrh vrátí ministerstvu. V současném stavu je novela objektivně neprojednatelná. **Posouvat takovýto materiál na vládu by byla neúcta jak k vládě samotné, tak zejména k občanům, na které novela negativně dopadne, a k organizacím, které na problémy Hladíkovy novely opakovaně upozorňují.**

Stanovisko komise Legislativní rady vlády k hodnocení dopadů nové legislativy ZDE.

Kontakty:

Hospodářská komora ČR – Miroslav Diro, tiskový mluvčí, email: diro@komora.cz

Sdružení místních samospráv ČR - Šárka Kuželová, tisková mluvčí, email: kuzelova@smscr.cz

Svaz měst a obcí ČR - Alexandra Kocková, tiskový zástupce, email: kockova@smocr.cz

ČTK Connect ke zprávě vydává přílohu, která je k dispozici na adrese <https://www.protext.cz>.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/zalohy-na-pet-lahve-hladikova-novela-tvrde-narazila-o-dopadech-na-lidi-a-obce-je-treba-mluvit-pravdu-zni-z-legislativni-rady-vlady/2552493>